

Gezamenlijk karakteristiek van de 2 kerken

Nijeveen, juni 2021

Voor u ligt het document waarin u gaat lezen over de karakteristiek van de Gereformeerde Kerk in Nijeveen-Havelte-Wanneperveen en de Hervormde gemeente Kolderveen-Dinxterveen. Twee gemeentes die in de loop der jaren een vruchtbare samenwerking hebben opgebouwd, maar ook gemeentes die nog van oudsher hun eigen karakters hebben. We hopen u door dit document een duidelijk beeld te geven van onze prachtige bruisende gemeentes.

Ons gezamenlijke visitekaartje

Wie zijn wij eigenlijk als kerkelijke gemeente? Hoe willen we overkomen bij anderen? Wie willen we zijn? Allemaal vragen die we in één korte zin kunnen beantwoorden met ons visitekaartje: *Een saamhorige gemeente met hart voor jong en oud, waar gastvrijheid centraal staat en die zich laat inspireren door Gods woord.*

PKiN (Protestantse Kerken in Nijeveen)

In Nijeveen zijn drie zelfstandig functionerende gemeentes. Te weten: Gereformeerde kerk Nijeveen-Wanneperveen-Havelte, Hervormde Gemeente Kolderveen-Dinxterveen en de Hervormde Gemeente Nijeveen. Nijeveen (gemeente Meppel) en Havelte (Westerveld) zijn dorpen in Zuidwest Drenthe, Wanneperveen (Steenwijkerland) is een dorp in Overijssel.

Tot voor kort hadden deze gemeentes elk een eigen predikant. Nu zijn de eerste twee genoemde gemeentes vacant. Elke gemeente heeft een eigen kerkenraad, waarin gemeenteleden participeren op het gebied van pastoraat, diaconaat, kerkrentmeesterschap en jongerenwerk.

Al ruim 20 jaar werken de kerkelijke gemeentes samen. In de loop der jaren is dat steeds intensiever geworden. Daaruit is er een PKiN moderamen ontstaan, waarin kerksraadsleden van de drie kerken participeren.

Gezamenlijke visie

De gezamenlijke visie is geformuleerd door de kerkenraden van HGKD, HKN en GKN onder leiding van de drie voorzitters Henk Huisman, Jan van de Vegt en Bert Winters.

Inleiding

Een antropoloog liet een spel zien aan de kinderen van een Afrikaanse stam. Hij plaatste een mand met heerlijk fruit bij een boomstam en zei tegen hen: Het eerste kind dat bij de boom komt, krijgt de mand. Toen hij het startsignaal gaf, was hij verrast dat ze samen liepen, elkaars hand vasthoudend tot ze bij de boom kwamen en de vruchten deelden! Toen hij hen vroeg waarom ze dat deden terwijl jullie allemaal de mand voor je zelf konden krijgen! Antwoordden ze met verbazing: Ubuntu. 'Dat wil zeggen: hoe kan een van ons gelukkig zijn terwijl de rest zich ellendig voelt?' Ubuntu in hun beschaving betekent: ik ben wat we zijn. Die stam kent het geheim van geluk dat verloren is gegaan in alle samenlevingen die hen overstijgen en die zichzelf beschouwen als beschaafde samenlevingen ..... !! Nogmaals: Ubuntu betekent: ik ben wat we zijn. Samen komen we in de hemel.

Onze dromen over de toekomst.

- Ons doel is om in de zomer van 2026 een Protestantse kerk Nijeveen en omgeving te zijn.
- Hiermee zeten we een stip op de horizon.
- Om Gods lamp brandende te houden in Nijeveen en omgeving willen we samen verder
- We zoeken niet naar onze verschillen maar juist naar wat ons bindt
- Want er is meer wat ons bindt dan wat ons scheidt
- Door onze krachten te bundelen willen we over 5 jaar nog kerk in het dorp zijn.

En die krachten willen we bundelen op:

- Diaconaal vlak
- Pastoraal vlak
- Het vlak van gezamenlijk jeugdwerk
- Bestuurlijk vlak
- Financieel vlak

Aanvullende punten

- Als 3 kerken hebben we de indruk dat we elkaar complementeren
- We kunnen dit proces niet alleen
- We hopen dit doel samen te bereiken geïnspireerd door Gods Geest
- In dit proces hebben we de ondersteuning nodig van onze gemeenteleden en hun gebed
- We zijn hierbij ook deskundige hulp nodig
- We hebben financiële steun nodig voor deze hulp
- Dit is een bestuurlijk proces. De predikant draagt als adviseur en “influencer” bij aan de voortgang van de samenwerking tussen de gemeente.
- Hierbij denken we aan een centrale KR
- Alle gemeenteleden worden overgeschreven naar de Protestantse kerk Nijeveen
- De gebouwen willen we onder brengen in een stichting, waarbij ieder gebouw een eigen bestuur heeft.

Gezamenlijke activiteiten PKiN

Binnen de PKiN doen we heel veel activiteiten samen. Er zijn gezamenlijke erediensten. Te denken valt aan Kerst, Pasen, tentdienst, kerk- en schooldienst, startzondag, Kerstnachtdienst, zomerdiensten en e-meeting. Een e-meeting is een laagdrempelige viering waarbij de ontmoeting centraal staat. Deze wordt 7 keer per jaar georganiseerd.

Het jeugd- en jongerenwerk wordt gezamenlijk georganiseerd. Te denken valt aan Sjops, jeugdkerk, club en kindernevendienst/zondagsschool. Regelmatig worden er andere leuke activiteiten georganiseerd zoals speurtochten, kamp, filmavond, kerstviering, musicals etc.

Er is een goed contact met christelijke basisschool De Wel. Jaarlijks wordt er een gezamenlijke kerk- en schooldienst georganiseerd. De school heeft een kinderkoor “De Welnootjes”. Zij zingen regelmatig tijdens de kerkdiensten. Naast het kinderkoor zijn er veel zanggroepen/bands die ook regelmatig meewerken aan de erediensten.

Binnen de gemeentes zijn meerdere gespreksgroepen zoals de Alpha-cursus, leerhuis en de groothuisbezoeken.

Er zijn tal van initiatieven, waaruit blijkt dat we kerk in het dorp zijn. In het kerkcafé “de ontmoeting” worden bijvoorbeeld ethische en maatschappelijke thema’s besproken, maar er is ook aandacht voor ontspanning. Het vindt plaats in de kerk of het dorps huis. Ook worden er activiteiten in het Kerspel georganiseerd. Het Kerspel is een woonvorm waar voornamelijk ouderen wonen.

De kookgroep kookt een aantal keren per jaar maaltijden voor mensen uit het hele dorp.

Rond Pinksteren worden de kerken opgesteld voor het “Feest van de Geest”. Kunstenaars krijgen de gelegenheid om in kerken in de omgeving te exposeren.

De kerken communiceren gezamenlijk. Er is een gezamenlijk kerkblad de Drieluik. Deze wordt digitaal en op papier verspreid. Ook op de sociale media zijn ze gezamenlijk actief. Alle kerken hebben een eigen website.

In onze bruisende gemeentes worden losstaande activiteiten georganiseerd. Voorbeelden zijn bijzondere vieringen, zoals de Top2000, kerstavondwandeling, kerst bij de Molen, Paaswakes en zangdiensten.

Om deze en andere evenementen mogelijk te maken zijn er activiteiten om de kassen te spekken. Denk aan verkoopacties, rommelmarkten, herfst- winterfair.

Erediensten

Iedere zondag is er in elke kerk om 10.00 uur een eredienst. Doorgaans ondersteunen de organisten in deze diensten de samenzang. Maar uiteraard wordt er ook gebruik gemaakt van andere muzikale groepen. Na afloop van de dienst wordt er regelmatig koffie/limonade gedronken.

De kerkdiensten van de Hervormde Gemeente Kolderveen/Dinxterveen worden uitgevoerd via de kerkomroep met geluid en (regelmatig) beeld. De diensten van de gereformeerde kerk worden gestreamd met beeld en geluid.

Pastoraat

Binnen de gemeentes heeft het pastoraat, het omzien naar elkaar, een belangrijk plaats. Dit wordt gedaan door de predikant, ouderlingen en jeugdouderlingen en wordt ondersteund door vrijwillige gemeenteleden.

Diaconaat

De gemeentes hebben ieder een actieve diaconie gericht op het dorp, maar ook, regionale, landelijke en internationale diaconie hebben de aandacht. Binnen de diaconieën van de gemeentes wordt er ook samen gewerkt.

Korte karakteristiek van de dorpen en omgeving

Het lintdorp Nijeveen-Kolderveen ligt tussen de dorpen Wanneperveen en Havelte. Wanneperveen met het vele water is onderdeel van de Weerribben en in Havelte is veel bos en zijn de hunebedden. Het zijn bruisende dorpen, met een enthousiaste warme gemeenschap. Er zijn veel verenigingen en mensen met een groot hart voor elkaar. De dorpen zijn in ontwikkeling met nieuwbouw, maar de grote saamhorigheid blijft bestaan. Het zelfstandige karakter, de sportiviteit en de saamhorigheid, zorgt voor een gastvrije en open gemeenschap.

Wat zoeken wij

Wij zoeken een predikant die in voldoende mate voldoet aan de profielschets.

Samenwerking tussen de drie kerken

De doelstelling van de drie kerken is dat de samenwerking verder ontwikkeld wordt. De kerken hebben een gezamenlijke stip voor 2026 op de horizon gezet. Het streven is op termijn door te groeien naar één kerkgemeenschap.

Gereformeerde Kerk Nijeveen

In het eerste gedeelte heeft u kunnen lezen over de gezamenlijke georganiseerde zaken. In dit gedeelte leest u specifieke wetenswaardigheden over de Gereformeerde kerk.

Missie (Wie zijn wij)

Tijdens een gemeenteavond is naar voren gekomen dat de Gereformeerde kerk een Herberggemeente is. In de herberggemeente is plaats voor het verhaal van God en de mensen. We vertellen onze verhalen en we ontmoeten elkaar door de week en op zondag. Er is ruimte om te kunnen lachen, maar ook voor het delen van verdriet.

Visie (Waar willen we naar toe groeien?)

Bij de Herberggemeente gaat het om de gemeenschap en om datgene wat er tussen God en mensen en tussen mensen onderling gebeurt. Maar ook hoe mensen met elkaar en de omgeving omgaan.

Er is een plaats nodig voor de samenkomsten en de activiteiten. Dit is de kerk.

De christelijke gemeenschap is onze basis. Maar wij hebben geen bestaan in onszelf, maar in God. We volgen de weg die zijn zoon Jezus ons heeft gewezen. We gaan de relatie aan met de ander, de mensen om ons en de mensen die op ons pad komen.

Als kerk hebben we (opnieuw) te leren om onze plaats in te nemen in de samenleving. Wij werken vanuit onze motivatie om er te zijn voor onze naaste. En we willen leren hoe we onze sterke punten als kerk, onder andere onze vrijwilligers met een breed netwerk, hierbij in zetten.

Een kerk met een geschiedenis

De Gereformeerde kerk in Nijeveen is op 26 februari 1836 afgescheiden van Hervormd Nijeveen. De gemeente gaat met 136 leden verder als Christelijke afgescheiden gemeente.

Op verzoek van Ds. A.C. van Raalte worden op 11 maart 1839 de gemeenten Dinxterveen, Kolderveen, Nijeveen en Havelte samengevoegd

Vanaf 1842 wordt er gezocht naar een stukje grond om een eigen kerkgebouw te stichten. De keuze valt op Het Ronde Kampje in Nijeveen. Dat wordt in 1843 aangekocht voor Fl. 600,- en wordt er een kerk en een pastorie gebouwd. Dit is ongeveer op de plek waar ons huidige kerkgebouw staat. Tot die tijd werd er bijeengekomen op NBB 41.

Vanaf 1852 wordt er gezocht naar een plek om een school te bouwen. Het onderwijs wordt tot dan toe gegeven in een woning van een ouderling. Het schoolgebouw moet ook dienst doen als koffiehuis na de eredienst en als paardenstalling.

Na veel strijd over de vestigingsplaats (Nijeveense Bovenboer of Dorpsstraat) wordt grond gekocht om een school te bouwen op het huidige perceel Dorpsstraat 2. De bouw ervan is afgerond in 1861.

In 1910 zijn er plannen voor een nieuwbouw van de kerk. Helaas gaat dit niet door en wordt er gekozen voor restauratie.

In 1943 worden er nog een keer plannen gesmeed voor een grondige verbouwing van de kerk. En in 1949 ondergaat het kerkgebouw dan eindelijk een ingrijpende verbouwing.

Dit blijkt niet genoeg te zijn. In 1972 wordt een heel nieuw kerkgebouw neergezet op de plek van de oude kerk en de pastorie. Er is nu plaats voor 550 bezoekers. De laatste restauratie dateert van het jaar 2002.

Waar zijn wij kerk voor iedereen?

De kerk ligt midden in het dorp Nijeveen. Het buitengebied van Nijeveen, Havelte en een deel van Wanneperveen horen bij de Gereformeerde kerk. Nijeveen heeft ongeveer 4000 inwoners. Het dorp heeft lintbebouwing en landelijk en wijds georiënteerd.

De Gereformeerde kerk heeft momenteel ongeveer 500 belijdende en doopleden. Ongeveer 21,5% van de leden heeft een leeftijd van 0 – 20 jaar, 48,5% in de leeftijdsgroep van 20 – 65 jaar en 30% in de leeftijd van 65 jaar en ouder.

Wat voor kerk zijn wij?

We zijn een gemeente die zich bewust is van het feit dat het anders moet. Er worden veel initiatieven ontplooid, waarbij de gemeente openstaat voor veranderingen. Nieuwe plannen worden enthousiast omarmd. We blijven elkaar nieuwsgierig maken en de talenten die iemand heeft worden benut. Op deze manier kunnen we elkaar versterken.

De Gereformeerde kerk Nijeveen-Havelte-Wanneperveen wil haar visie als volgt gestalte geven.

- Verbinding van de Herberg in en met het dorp.
- Innovatie in de Herberg
- De Herberg als ontmoetingsplaats.
- Herberg in samenwerking met zustergemeentes

We hebben de bestaande en nieuwe activiteiten afgestemd om als gemeente Herberg te zijn. Met de beschikbare vrijwilligers willen we het gemeente-zijn gestalte geven. Dit betekent dat we onze organisatie en structuur lichter hebben gemaakt en hieraan verder werken om verantwoordelijkheden meer met gemeenteleden te delen, zodat kerkenraadsleden gemotiveerd en met plezier zich in blijven zetten voor de gemeente.

Wij hebben zeker de indruk dat, waar mensen de ruimte krijgen om zelf invulling te geven, dit mooie initiatieven oplevert die met veel enthousiasme en inzet gestalte krijgen. Dit zien we gelukkig ook in onze gemeente gebeuren.

Ook de Gereformeerde Kerk Nijeveen ontkomt helaas niet aan de ontwikkelingen die binnen de Protestantse Kerken in Nijeveen plaats vinden. Ook wij hebben te maken met een afname van het ledental en daarmee de samenhangende inkomsten. Om de toekomst en continuïteit te waarborgen zijn wij op zoek naar een predikant voor 40%.

Er wordt door de gemeenteleden verschillend gedacht: Orthodox - midden orthodox - vrijzinnig. De een zal zich beter thuis voelen bij de ene karakteristiek en de ander bij de andere. Over het algemeen is de geloofsbeleving over het algemeen traditioneel te noemen. Maar door de belangstelling naar andere vormen van contact, zoals bijvoorbeeld de e-meeting, maakt duidelijk dat onze geloofsbeleving ook heel innovatief en divers is.

Hervormde Gemeente Kolderveen-Dinxterveen

In het eerste gedeelte heeft u kunnen lezen over de gezamenlijke georganiseerde zaken. In dit gedeelte leest u specifieke wetenswaardigheden over de Hervormde Gemeente Kolderveen-Dinxterveen.

Missie (Wie zijn wij)

Waarom zijn we geroepen? Wat of wie willen we bereiken als gemeente? Waar willen we naar streven? Welk doel hebben we voor ogen? Dat hebben we samengevat in dit mission statement:

Wij willen een levendige en saamhorige gemeente zijn die leeft uit Gods genadig handelen in Jezus Christus en zich laat inspireren door Gods Woord; een gemeente waarin we om zien naar elkaar en de mensen om ons heen.

Visie (Waar willen we naar toe groeien?)

We zijn een gemeente die handelt uit Gods genade. In onze geloofsbeleving en ons gemeentezijn staat God voorop. Van daaruit leven wij en richten we ook onze gemeente zijn in. God staat centraal. We willen als kerk een open kerk zijn, waar mensen met verschillende geloofsbelevissen welkom zijn. De afgelopen jaren hebben we geleerd dat wij als gemeente niet meer alle activiteiten en ondersteuning alleen kunnen doen. De groep met mensen (lees: vrijwilligers) wordt te klein. Als gevolg hiervan is meer samenwerking aangegaan met de andere gemeentes in ons dorp. We hopen deze samenwerking de komende jaren verder uit te bouwen, zodat we een gemeente blijven waar iedereen zich welkom voelt. Door samenwerking met de andere gemeentes kunnen we onze gemeenteleden meer bieden. We denken hierbij aan verschillende vormen van diensten of activiteiten naast de diensten. Wat voor ons belangrijk is dat God en het woord van God voorop blijft staan.

Een kerk met een lange geschiedenis

De kerk van Kolderveen en Dinxterveen staat aan het einde van een lange beukenlaan, midden in het veld. Wie de moeite neemt om die lange laan af te gaan, die zal meteen merken dat alles rust en sfeer ademt. Die sfeer wordt niet alleen opgeroepen door de prachtige natuur, maar ook door de lange geschiedenis van deze kerk.

De kerk is gesticht als dochterkerk van Sint Clemensparochie (Steenwijk) en werd voltooid in 1471. De kerk is dus als katholieke kerk gebouwd. De locatie van het gebouw zo midden in het land wordt door een prachtige legende verklaard: er zou meer richting Meppel een oudere kerk hebben gestaan. Men besloot die naar Kolderveen te verplaatsen door alle stenen op een ossenwagen te laden. Maar op de plek waar nu de kerk staat zou een wiel van de wagen zijn gebroken. Met vatte dit op als een teken van God om de kerk hier te bouwen. Hoewel het een prachtig verhaal is, wordt de historische betrouwbaarheid ervan betwijfeld.

Aan het eind van de negentiende eeuw was er een boerenjongen uit Kolderveen ernstig ziek. Toen hij 17 jaar was heeft hij zijn vermogende ouders laten beloven dat ze het deel van de erfenis dat aan hem toe zou komen aan de kerk zouden schenken. Na zijn overlijden hebben zijn ouders dat gedaan. Van dit vermogen is de kerk gerestaureerd, zijn de beuken langs de Thijs van Urklaan (dat eerst nauwelijks meer dan een zandpad was) geplant, is de kosterwoning gebouwd en is een fonds opgericht met een startkapitaal van fl. 3500,- ten behoeve van de armenzorg in de Kolder- en Dinxterveense gemeenschap.

De Nederlandse Hervormde gemeente Kolder- en Dinxterveen werd bij de vorming van de protestantse Kerk in Nederland (mei 2004) de Hervormde gemeente Kolder- en Dinxterveen (binnen de PKN).

De kerk beschikt sinds 1869 over een orgel, dat oorspronkelijk is gebouwd door Petrus van Oeckelen. Het is in de loop der jaren een aantal keren hersteld en aangepast.

Waar zijn wij kerk voor iedereen?

De kerk ligt op het grensgebied van twee burgerlijke gemeenten en ook van twee provincies. Kolderveen is de westkant van het dorp Nijeveen en valt sinds 1998 onder de gemeente Meppel. Dinxterveen is het oostkant van het dorp Wanneperveen en valt onder de gemeente Steenwijkerland (Overijssel).

Kolderveen heeft, inclusief het buitengebied, ca 230 inwoners. Dinxterveen heeft ca. 270 inwoners. Nijeveen heeft (inclusief Kolderveen en het buitengebied) ongeveer 4000 inwoners. De kerk staat in een landelijk, agrarisch georiënteerd gebied.

Wat voor kerk zijn wij?

Kerk zijn is voor iedereen. De kerkenraad neemt een belangrijke plaats in binnen de gemeente, zij staat open voor goede initiatieven vanuit de gemeente. Ook kan ze hierin zelf het voortouw nemen.

De kerntaak van de kerkenraad is: leidinggeven aan de hele gemeente. Daarbij stelt zij zich dienend op, dat wil zeggen: ze ziet en hoort wat er in de gemeente speelt en gaat daar op een invoelende manier mee om. Bij belangrijke besluiten wordt de mening van de gemeente gevraagd, bijvoorbeeld tijdens gemeenteavonden die verschillende malen per jaar plaatsvinden. Omdat het speerpunt van de gemeente is om kerk te zijn voor iedereen, heeft de kerkenraad in de besluitvorming niet alleen de eigen kerkelijke gemeente op het oog, maar ook het welzijn van de dorpsgemeenschap(pen).

We zijn kerk op het dorp. Dat wil zeggen dat de kerk nog een belangrijke, bijna vanzelfsprekende plaats inneemt in de beleving van de dorpsbewoners die hier geboren en getogen zijn, onafhankelijk van de vraag hoe betrokken zij zijn bij de gemeente. Maar bij de mensen die hier van buiten zijn komen wonen, is die vanzelfsprekendheid er vaak niet.

We zijn een gemeente waarbij mensen graag iets doen en hierdoor betrokken zijn bij de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn het gezamenlijk klussen rondom de kerk, het helpen tijdens de jaarlijkse rommelmarkt, het organiseren van clubavonden en het zich aanbieden als bezoek-dame en/of -heer. Het koffie drinken na een kerkdienst wordt ook altijd zeer gewaardeerd en ruim bezocht. Een deel van de gemeenteleden bezoekt de zondagse kerkdiensten niet frequent maar blijft op deze manier wel betrokken bij de kerk en haar gemeente.

Door de samenwerking met de andere gemeentes in het dorp (de Gereformeerde Kerk te Nijeveen e.o. en de Hervormde Gemeente Nijeveen) zien we dat er nieuwe initiatieven zijn ontstaan waar ook onze gemeenteleden graag aan meewerken. Een goed voorbeeld zijn de e-meetings. We zien hier ook een groep gemeenteleden naartoe komen die niet wekelijks naar onze eigen diensten komen. Ook bij het kerkcafé en de alpha groep zien we een vaste groep deelnemers. Door de meeste gemeenteleden van de drie gemeenten wordt deze samenwerking positief gewaardeerd. We hopen dan ook dat met de verdergaande samenwerking de komende jaren nieuwe initiatieven kunnen worden opgestart zodat de betrokkenheid van de huidige gemeenteleden bij de gemeente blijft en kan worden uitgebouwd met nieuwe en hopelijke ook jonge leden.

We hebben een mix in de gemeente qua geloofsbeleving. Een deel is confessioneel. We zien dat vooral terug in de verwachtingen die er bij kerkgangers leven ten aanzien van de eredienst. Een ander deel van de gemeente is vooruitstrevend. Zij halen meer uit bijvoorbeeld de e-meetings. Ze vinden de betrokkenheid bij de gemeente belangrijk, maar halen dit niet altijd uit de zondagse vieringen.